

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskaplege fag

SLUTTEKSAMEN

Emnekode:	6000
Emnenamn:	Bedriftsøkonomisk analyse og rekneskap
Studiepoeng for emnet:	7,5
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	100 %
Eksamensdato:	29.05.2012
Eksamensstad:	Bø og Porsgrunn
Lengde/tidsrom:	5 timer (09:00 – 14:00)
Målform:	Bokmål/nynorsk
Ant. sider inkl. framside	7 sider + vedlegg
Tillatne hjelpemiddel:	Kalkulator
Merknader:	Husk kandidatnummer på alle ark.
Ant. vedlegg:	Ett vedlegg i to eksemplarer (ett til innlevering og ett til kladd). Kun en side skal fylles ut.

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

BOKMÅL:

OPPGAVE 1 (35 %)

Du skal avslutte regnskapet for et selskap pr 31.12.2011.

Som vedlegg A ligger løsningsark for tabellarisk avslutning med Debet/Kredit på en side og fortegn på den andre siden.

Foreløpig saldobalanse pr 31.12.2011 framgår av løsningsarket.

Det skal ikke utarbeides resultatregnskap og balanse etter regnskapslovens kap. 6.

Følgende avslutningsmomenter må tas hensyn til:

- 1) Varebeholdningen er pr 31.12.2011 opptalt til kr 178.000.
- 2) Biler skal avskrives lineært med 10 % av kostpris.
Avrund avskrivningene til nærmeste 1000.
Selskapet kjøpte ny bil 01.06.2011 for kr 140.000.
Selskapet solgte sin gamle bil 01.08.2011 for kr 36.000.
Den solgte bilen hadde opprinnelig anskaffelseskost på kr 100.000.
- 3) Pr 31.12.2011 er det forskuddsbetalt forsikringer med kr 8.000.
- 4) Pr 31.12.2011 er det forskuddsbetalt husleie med kr 10.000.
- 5) Det skal avsettes kr 7.000 til tap på fordringer pr 31.12.2011.
- 6) Pr 31.12.2011: Påløpte strømkostnader utgjør kr 6.000. Påløpte telefonkostnader utgjør kr 1.000.
Pr 01.01.2011: Påløpt strøm var kr 5.000, og påløpt telefon var kr 2.000.
- 7) Pr 31.12.2011 var det påløpt reklamekostnader med kr 2.000.
- 8) Det skal ikke foretas skatteberegning.
- 9) Årets overskudd skal overføres til Annen egenkapital.

OPPGAVE 2 (30 %)

En produksjonsbedrift har beregnet følgende sammenheng mellom antall solgte enheter (x), totale kostnader (TK) og pris (P):

$$TK = 0,65 x^2 + 350 x + 75000$$

$$P = 1700 - 0,35 x$$

- a) Forklar de ulike leddene i kostnadsfunksjonen.
- b) Hva sier prisfunksjonen om konkurranseformen?
- c) Sett opp funksjonene for:
 - i. TEK (Totale enhetskostnader)
 - ii. GK (Grensekostnaden)
 - iii. GI (Grenseinntekten)
 - iv. TI (Totalinntekten)
- d) Hva kaller vi skjæringspunktet mellom TEK (Totale enhetskostnader) og P (Pris)?
- e) Hva blir kostnadsoptimal produksjonsmengde og hva blir den totale enhetskostnaden ved denne produksjonsmengden?
- f) Hva er gevinstoptimal produksjonsmengde (gevinstoptimum)?
- g) Hva er prisen ved gevinstoptimum?
- h) Hva blir resultatet ved gevinstoptimum?
- i) Hva blir resultatet ved en produksjonsmengde på 700 enheter?
- j) Forutsett at faste kostnader øker med 10.000.
 - i. Hva blir da gevinstoptimal produksjonsmengde?
 - ii. Hva blir da resultatet ved gevinstoptimum?

OPPGAVE 3 (15 %)

1. Forklar forskjellen på betalbare og ikke-betalbare kostnader?
2. Ved utbetaling av lønn til ansatte oppstår det en forpliktelse til å betale feriepengene. Disse feriepengene utbetales normalt året etter opptjeningsåret. Forklar hvordan dette behandles regnskapsmessig.
3. Hva menes med overproporsjonale (progressive) variable kostnader?
4. Hva menes med irreversible kostnader?
5. Hva menes med priselastisitet?

OPPGAVE 4 (20 %)

En bedrift produserer og selger kun ett produkt på hjemmemarkedet. Produktet selges for kr 100,- pr stk. De variable kostnadene er kr 64,- pr stk. De faste kostandene er kr 216.000,- pr måned.

- a) Beregn nullpunktomsetning pr måned i antall enheter og i kroner.
- b) Normalt salg pr måned med denne prisen er 8.000 enheter.
Hva er resultatet pr måned med denne omsetningen?
- c) Kapasiteten med dagens kostnadsfunksjon er 10.000 enheter. Vurder resultatmessig konsekvens av følgende aktuelle tiltak hver for seg:
 - i. Markedsansvarlig har vurdert at antall solgte produkter vil kunne økes med 20 % ved å sette prisen ned med 10 %.
 - ii. Markedsansvarlig har vurdert at prisen kan økes med kr 5,- pr enhet uten reduksjon i antall enheter, dersom det benyttes kr 20.000,- ekstra pr måned i markedsføringskostnader.
 - iii. Produksjonssjefen har vurdert at en investering som vil gi en økning av de faste kostnadene på kr 20.000,- pr måned, vil kunne redusere de variable kostandene med kr 3,- pr enhet.

NYNORSK:

OPPGÅVE 1 (35 %)

Du skal avslutte rekneskapen for eit selskap pr 31.12.2011.

Som vedlegg A ligger løysingsark for tabellarisk avslutning med Debet/Kredit på ei side og forteikn på den andre sida.

Foreløpig saldobalanse pr 31.12.2011 går fram av løysingsarket.

Det skal ikkje utarbeidast resultatrekneskap og balanse etter rekneskapslovas kap. 6.

Følgjande avslutningsmomenter må tas omsyn til:

- 1) Varebeholdninga er pr 31.12.2011 opptalt til kr 178.000.
- 2) Biler skal avskrivast lineært med 10 % av kostpris.
Avrund avskrivningane til næraste 1000.
Selskapet kjøpte ny bil 01.06.2011 for kr 140.000.
Selskapet selte sin gamle bil 01.08.2011 for kr 36.000.
Den selte bilen hadde opphavlig kostpris på kr 100.000.
- 3) Pr 31.12.2011 er det forskotsbetalt forsikringar med kr 8.000.
- 4) Pr 31.12.2011 er det forskotsbetalt husleige med kr 10.000.
- 5) Det skal avsettast kr 7.000 til tap på fordringar pr 31.12.2011.
- 6) Pr 31.12.2011: Påløpte strømkostnader utgjør kr 6.000. Påløpte telefonkostnader utgjør kr 1.000.
Pr 01.01.2011: Påløpt strøm var kr 5.000, og påløpt telefon var kr 2.000.
- 7) Pr 31.12.2011 var det påløpt reklamekostnader med kr 2.000.
- 8) Det skal ikkje foretas avsetning til skatt.
- 9) Årets overskot skal overføres til Annen eigenkapital.

OPPGÅVE 2 (30 %)

Ei produksjonsbedrift har følgjande forhold mellom mengde (einingar)(x), totale kostnader (TK) og pris (P):

$$TK = 0,65 x^2 + 350 x + 75000$$

$$P = 1700 - 0,35 x$$

- a) Forklar dei ulike ledda i kostnadsfunksjonen.
- b) Kva seier prisfunksjonen om konkurranseforma?
- c) Sett opp funksjonane for:
 - i. TEK (Totale einingskostnader)
 - ii. GK (Grensekostnaden)
 - iii. GI (Grenseinntekta)
 - iv. TI (Totalinntekta)
- d) Kva kallar vi skjeringspunktet mellom TEK (Totale einingskostnader) og P (Pris)?
- e) Kva blir kostnadsoptimal produksjonsmengde og kva blir den totale einingskostnaden ved denne produksjonsmengda?
- f) Kva er gevinstoptimal produksjonsmengde (vinningsoptimum)?
- g) Kva er prisen ved vinningsoptimum?
- h) Kva blir resultatet ved vinningsoptimum?
- i) Kva blir resultatet ved ei produksjonsmengde på 700 einingar?
- j) Gå ut i frå at faste kostnader aukar med 10.000.
 - i. Kva blir da vinningsoptimal produksjonsmengde?
 - ii. Kva blir da resultatet ved vinningsoptimum?

OPPGÅVE 3 (15 %)

1. Forklar forskjellen på betalbare og ikke-betalbare kostnader?
2. Ved utbetaling av lønn til tilsette oppstår det ei plikt til å betale feriepengar. Disse feriepengane utbetalast normalt året etter oppteningsåret. Forklar korleis dette behandlast regnskapsmessig.
3. Kva meiner ein med overproporsjonale (progressive) variable kostnader?
4. Kva meiner ein med irreversible kostnader?
5. Kva meiner ein med priselastisitet?

OPPGÅVE 4 (20 %)

Ei verksemd produserer og sel bare eitt produkt på heimemarknaden. Produktet blir selt for kr 100,- pr stk. Dei variable kostnadene er kr 64,- pr stk. Dei faste kostnadene er kr 216.000,- pr måned.

- a) Berekn nullpunktomsetning pr måned i mengde og i kroner.
- b) Normalt sal pr måned med denne prisen er 8.000 einingar. Kva er resultatet pr måned med denne omsetninga?
- c) Kapasiteten med dagens kostnadsfunksjon er 10.000 einingar. Vurder resultatmessig konsekvens av følgjande aktuelle tiltak kvar for seg:
 - i. Marknadsansvarlig har vurdert at talet på selte produkt vil kunne auke med 20 % ved å sette prisen ned med 10 %.
 - ii. Marknadsansvarlig har vurdert at prisen kan auke med kr 5,- pr eining utan reduksjon i mengde, dersom det brukast kr 20.000,- ekstra pr måned i marknadsføringskostnader.
 - iii. Produksjonssjefen har vurdert at ei investering som vil gi ei auke i de faste kostnadene på kr 20.000,- pr måned, vil kunne redusere dei variable kostnadane med kr 3,- pr eining.

Løsningsark oppgave 1

Kandidatnr.:

	KONTO	Foreløpig Saldobalanse	Momenter og overføringer	Endelig Saldobalanse	Henv
1230	Biler	172 000			
1460	Varebeholdning	182 000			
1500	Kundefordringer	123 000			
1580	Avsetning tap på fordr.	-6 000			
1710	Forsk.bet. forsikring	5 000			
1720	Forsk.bet.husleie	0			
1950	Bankinnsk skattetrekk	6 000			
	SUM EIENDELER				
2000	Aksjekapital	-100 000			
2050	Annen egenkapital	-75 000			
2240	Banklån	-94 000			
2380	Kassekreditt	-10 000			
2400	Leverandørgjeld	-63 000			
2600	Skyldig skattetrekk	-6 000			
2770	Skyldig AGA	-4 000			
2780	Påløpt AGA av fp.	-5 000			
2940	Påløpte feriepenger	-40 000			
2960	Påløpte kostn.	-7 000			
	SUM EK + GJELD				
3000	Varesalg	-1 407 000			
3600	Salg bil	-36 000			
4300	Varekostnader	545 000			
5xxx	Lønn + feriep. + AGA	370 000			
6000	Avskrivninger				
6300	Husleie	142 000			
6340	Strømkostnader	97 000			
7500	Forsikringer	61 000			
7790	Andre dr.kostn.	113 000			
7830	Tap på fordringer	36 000			
8050	Renteinntekter	-4 000			
8060	Valutagevinst	-1 000			
8150	Rentekostnader	6 000			
8800	Overskudd				
	Kontrollsum resultat				
	TOTAL	0			

Løsningsark oppgave 1

Kandidat nr.:

	KONTO	Saldobalanse		Overført		RESULTAT		BALANSE		Henv
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	
1230	Biler	172 000								
1460	Varebeholdning	182 000								
1500	Kundefordringer	123 000								
1580	Avsetning tap på fordr.		6 000							
1710	Forsk.bet. forsikring	5 000								
1720	Forsk.bet.husleie									
1950	Bankinnsk skattetrekk	6 000								
2000	Aksjekapital		100 000							
2050	Annen egenkapital		75 000							
2240	Banklån		94 000							
2380	Kassekreditt		10 000							
2400	Leverandørgjeld		63 000							
2600	Skyldig skattetrekk		6 000							
2770	Skyldig AGA		4 000							
2780	Påløpt AGA av fp.		5 000							
2940	Påløpte feriepeng		40 000							
2960	Påløpte kostn.		7 000							
3000	Varesalg		1 407 000							
3600	Salg bil		36 000							
4300	Varekostnader	545 000								
5xxx	Lønn + feriep. + AGA	370 000								
6000	Avskrivninger									
6300	Husleie	142 000								
6340	Strømkostnader	97 000								
7500	Forsikringer	61 000								
7790	Andre dr.kostn.	113 000								
7830	Tap på fordringer	36 000								
8050	Renteinntekter		4 000							
8060	Valutagevinst		1 000							
8150	Rentekostnader	6 000								
8800	Overskudd									
	TOTAL	1 858 000	1 858 000							

Løsningsark oppgave 1

Kandidatnr.:

	KONTO	Foreløpig Saldobalanse	Momenter og overføringer	Endelig Saldobalanse	Henv
1230	Biler	172 000			
1460	Varebeholdning	182 000			
1500	Kundefordringer	123 000			
1580	Avsetning tap på fordr.	-6 000			
1710	Forsk.bet. forsikring	5 000			
1720	Forsk.bet.husleie	0			
1950	Bankinnsk skattetrekk	6 000			
	SUM EIENDELER				
2000	Aksjekapital	-100 000			
2050	Annen egenkapital	-75 000			
2240	Banklån	-94 000			
2380	Kassekreditt	-10 000			
2400	Leverandørgjeld	-63 000			
2600	Skyldig skattetrekk	-6 000			
2770	Skyldig AGA	-4 000			
2780	Påløpt AGA av fp.	-5 000			
2940	Påløpte feriepenger	-40 000			
2960	Påløpte kostn.	-7 000			
	SUM EK + GJELD				
3000	Varesalg	-1 407 000			
3600	Salg bil	-36 000			
4300	Varekostnader	545 000			
5xxx	Lønn + feriep. + AGA	370 000			
6000	Avskrivninger				
6300	Husleie	142 000			
6340	Strømkostnader	97 000			
7500	Forsikringer	61 000			
7790	Andre dr.kostn.	113 000			
7830	Tap på fordringer	36 000			
8050	Renteinntekter	-4 000			
8060	Valutagevinst	-1 000			
8150	Rentekostnader	6 000			
8800	Overskudd				
	Kontrollsum resultat				
	TOTAL	0			

Løsningsark oppgave 1

Kandidat nr.:

	KONTO	Saldobalanse		Overført		RESULTAT		BALANSE		Henv
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	
1230	Biler	172 000								
1460	Varebeholdning	182 000								
1500	Kundefordringer	123 000								
1580	Avsetning tap på fordr.		6 000							
1710	Forsk.bet. forsikring	5 000								
1720	Forsk.bet.husleie									
1950	Bankinnsk skattetrekk	6 000								
2000	Aksjekapital		100 000							
2050	Annen egenkapital		75 000							
2240	Banklån		94 000							
2380	Kassekreditt		10 000							
2400	Leverandørgjeld		63 000							
2600	Skyldig skattetrekk		6 000							
2770	Skyldig AGA		4 000							
2780	Påløpt AGA av fp.		5 000							
2940	Påløpte feriepenger		40 000							
2960	Påløpte kostn.		7 000							
3000	Varesalg		1 407 000							
3600	Salg bil		36 000							
4300	Varekostnader	545 000								
5xxx	Lønn + feriep. + AGA	370 000								
6000	Avskrivninger									
6300	Husleie	142 000								
6340	Strømkostnader	97 000								
7500	Forsikringer	61 000								
7790	Andre dr.kostn.	113 000								
7830	Tap på fordringer	36 000								
8050	Renteinntekter		4 000							
8060	Valutagevinst		1 000							
8150	Rentekostnader	6 000								
8800	Overskudd									
	TOTAL	1 858 000	1 858 000							